

11.9.2023

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/22054/2023

Lausuntopyyntö vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamisesta sekä luonnoksesta vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vapaasta sivistystyöstä annettua lakia siten, että lakiin lisättäisiin säännös opintokeskusten järjestöille maksamasta koulutus- ja opintokerhotuesta sekä järjestöjen kustannusten huomioimisesta opintokeskusten valtionosuuden yksikköhintalaskennassa.

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 13 §

Lakiesityksessä esitetään, että opintokeskuksissa opiskelijoiden matka-, ruokailu- ja majoituskustannuksia ei saisi jatkossa ilmoittaa yksikköhintalaskentaan. Palvelualojen ammattiliitto PAM ei kannata tätä muutosta, sillä se aiheuttaisi merkittäviä vaikeuksia sellaisen valtakunnallisen koulutuksen järjestämisessä, jossa voidaan kokoontua yhteen lähikoulutukseen ja olla koolla esimerkiksi viikonlopun yli.

Matka-, majoitus- ja ateriakulujen korvaaminen mahdollistaa alueellisen yhdenvertaisuuden, sillä koulutukseen voidaan osallistua myös pienemmiltä paikkakunnilta, joilla ei välttämättä kannata järjestää omia kurssejaan. Kurssien osallistujille on pedagogisesti tärkeää, että lähipetusta voidaan toteuttaa jatkossakin. Myös kurssien osaamistavoitteiden toteutumisen kannalta on usein keskeistä, että eri paikkakunnilta tulevat vapaaehtoiset osallistujat pääsevät jakamaan ajatuksiaan samalle kurssille.

Opintokeskusten koulutukseen osallistujilla on usein matala pohjakoulutus. Heillä voi olla aikaisempien kokemusten takia heikompi käsitys itsestään oppijana. Kohderyhmässä on paljon myös erilaisia oppijoita sekä muualta Suomeen muuttaneita, joiden kielitaito on heikko.

Myös nämä kohderyhmät ansaitsevat saada yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautumiseen ja osaamisensa kehittämiseen. Esityksen mukaisten muutosten myötä he eivät monessa tapauksessa kykenisi maksamaan matkojaan, majoitusta ja aterioitaan itse.

Onnistuneella kurssilla tarvitaan aikaa minäkyvykkyyden vahvistamiseen ja osallistujien tukemiseen. Minäkyvykkyydellä tarkoitetaan ihmisen omaa käsitystä kyvyistään sekä luottamusta omaan osaamiseen ja asioista suoriutumiseen. Osallistujien tavoitettavuus muunlaisiin kuin lähikoulutuksiin voi olla vaikeaa. Jos lähipetusta ei voida järjestää tai opiskelijoilla ei ole mahdollisuutta saapua paikalle, he eivät välttämättä osallistu koulutukseen ollenkaan.

Mikko Laakkonen
Koulutuspoliittinen asiantuntija
Palvelualojen ammattiliitto PAM
p. 040 521 7041
mikko.laakkonen@pam.fi